

*Extras din Regulamentul Camerei Deputaților**

** Actualizat la 30.01.2023*

Regulamentul Camerei Deputaților a fost aprobat prin Hotărârea Camerei Deputaților nr. 8/1994, publicată în Monitorul Oficial al României, partea I, nr. 50 din 25 februarie 1994, cea mai recentă republicare în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 778 din 12 august 2021. Regulamentul Camerei Deputaților a fost modificat cel mai recent prin Hotărârea Camerei Deputaților nr. 84/2022, publicată în Monitorul Oficial al României, partea I, nr. 1200 din 14 decembrie 2022.

CAPITOLUL III

Controlul parlamentar asupra procesului decizional la nivelul Uniunii Europene

SECȚIUNEA I

Dispoziții comune

Art. 163. – Camera Deputaților își exercită atribuțiile constituționale privind controlul parlamentar asupra procesului decizional la nivelul Uniunii Europene, conform art. 111, 112 și art. 148 alin. (4) și (5) din Constituția României, republicată, art. 10 și 12 din Tratatul privind Uniunea Europeană (TUE), Protocolului nr. 1 și Protocolului nr. 2 anexate TUE și Tratatului privind funcționarea Uniunii Europene (TFUE) și Legii nr. 373/2013 privind cooperarea dintre Parlament și Guvern în domeniul afacerilor europene, în următoarele forme:

a) participarea la formarea poziției României față de propunerile Uniunii Europene, care se adoptă în Consiliul Uniunii Europene, selectate de Camera Deputaților pentru examinare parlamentară, prin analiza fondului propunerilor și emiterea unor observații și recomandări privind opțiunile de politici și a unor recomandări privind completări sau modificări ale unor prevederi;

b) exercitarea prerogativelor prevăzute de Protocolul nr. 2 anexat TUE și TFUE privind mecanismul de alertă timpurie destinat controlului ex ante al subsidiarității de către parlamentele naționale;

c) participarea la dialogul politic informal propus de către Comisia Europeană în Comunicarea „Furnizând rezultate pentru Europa”;

d) participarea la formarea poziției României în Consiliul European, prin adoptarea unor propuneri privind mandatul pe care delegația României intenționează să îl prezinte;

e) asigurarea îndeplinirii de către Guvern a obligațiilor sale față de Parlament;

f) exercitarea prerogativelor cu privire la acțiunile adresate Curții de Justiție a Uniunii Europene, referitoare la încălcarea principiului subsidiarității;

g) exercitarea altor prerogative prevăzute de tratate și destinate acțiunii parlamentelor naționale.

SECȚIUNEA a 2-a

Procedura de examinare a proiectelor de acte legislative și a proiectelor de acte fără caracter legislativ ale Uniunii Europene

A. Dispoziții generale

Art. 164. – În sensul prezentei proceduri, termenii și expresiile de mai jos au următoarea semnificație:

a) *aviz motivat* – documentul adoptat de către Camera Deputaților, prin hotărâre, în care se expun motivele pentru care se consideră că un proiect de act legislativ european încalcă principiul subsidiarității, în conformitate cu prevederile Protocolului nr. 2 privind aplicarea principiilor subsidiarității și proporționalității, anexat TUE și TFUE;

b) *opinie* – documentul adoptat de către Camera Deputaților, prin hotărâre, ca urmare a finalizării examinării parlamentare a unui proiect de act legislativ sau a unui proiect de act fără caracter legislativ al Uniunii Europene;

c) *examinare parlamentară* – procedura prin care Camera Deputaților examinează și evaluează proiectele de acte legislative sau acte fără caracter legislativ ale Uniunii Europene din punctul de vedere al fondului reglementării și implicațiilor acestora sau procedura prin care Camera Deputaților evaluează modul în care proiectele de acte legislative ale Uniunii Europene respectă principiile subsidiarității și proporționalității, în temeiul Protocolului nr. 2 privind aplicarea principiilor subsidiarității și proporționalității, anexat TUE și TFUE;

d) *mandat* – poziția de negociere a României în Consiliul Uniunii Europene ori poziția delegației României la reuniunile Consiliului European;

e) *proiecte de acte legislative ale instituțiilor Uniunii Europene* – propunerile Comisiei Europene, inițiativele unui grup de state membre, inițiativele Parlamentului European, cererile Curții de Justiție a Uniunii Europene, recomandările Băncii Centrale Europene și cererile Băncii Europene de Investiții privind adoptarea unui act legislativ, sub forma regulamentelor, directivelor sau deciziilor Uniunii Europene;

f) *proiecte de acte fără caracter legislativ* – proiectele de acte emise de instituțiile Uniunii Europene care nu sunt adoptate prin procedură legislativă, conform TUE și TFUE;

g) *rezerva de examinare parlamentară* – procedura prin care Guvernul României informează Consiliul Uniunii Europene cu privire la declanșarea procedurii de examinare parlamentară de către Parlament sau de către una dintre cele două Camere, potrivit Legii nr. 373/2013.

Art. 165. – (1) Sunt supuse examinării parlamentare proiectele de acte legislative și proiectele de acte fără caracter legislativ ale Uniunii Europene selectate în funcție de relevanța lor.

(2) Proiectele de acte legislative ale Uniunii Europene sunt examinate din punctul de vedere al respectării principiului subsidiarității, dacă este cazul, și din punctul de vedere al fondului propunerii respective.

(3) Proiectele de acte fără caracter legislativ ale Uniunii Europene sunt examinate din punctul de vedere al fondului propunerii respective.

Art. 166. – (1) Examinarea parlamentară se finalizează prin elaborarea următoarelor acte:

a) aviz motivat, în cazul identificării de către Camera Deputaților a nerespectării principiului subsidiarității de către un proiect de act legislativ al Uniunii Europene, selectat pentru examinare de Camera Deputaților;

b) opinie în cazul analizei fondului proiectelor de acte legislative și al proiectelor de acte fără caracter legislativ ale Uniunii Europene selectate pentru examinare de către Camera Deputaților.

(2) Avizul motivat și opinia se adoptă prin hotărâre a Camerei Deputaților.

(3) Proiectul de hotărâre care are ca obiect aprobarea unui aviz motivat se votează în plenul Camerei Deputaților în prima ședință de la includerea acestuia pe ordinea de zi, fără a depăși cadrul celor 56 de zile calendaristice de la primirea scrisorii de sesizare de la instituțiile Uniunii Europene.

(4) Proiectul de hotărâre care are ca obiect adoptarea unei opinii se votează în plenul Camerei Deputaților în prima ședință de la includerea acestuia pe ordinea de zi.

(5) Hotărârea se adoptă cu votul majorității deputaților prezenți, în conformitate cu prevederile art. 132 alin. (3), și se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

(6) Hotărârea se semnează de către președintele Camerei Deputaților care dispune transmiterea acesteia către Guvernul României, Comisia Europeană, Parlamentul European, Consiliul Uniunii Europene, precum și către alte instituții ale Uniunii Europene implicate în procesul decizional.

Art. 167. – (1) Comisia pentru afaceri europene și comisiile permanente de specialitate stabilesc oportunitatea desemnării, în conformitate cu art. 58, a unui raportor pentru fiecare proiect de act legislativ sau proiect de act fără caracter legislativ supus examinării parlamentare, în temeiul prezentei secțiuni.

(2) Raportorul sau deputatul membru al Comisiei pentru afaceri europene, desemnat de către aceasta din urmă, prezintă proiectul de hotărâre a Camerei Deputaților în ședința de plen.

B. Selecția proiectelor de acte legislative și a proiectelor de acte fără caracter legislativ ale Uniunii Europene

Art. 168. – (1) Camera Deputaților selectează proiecte de acte legislative și proiecte de acte fără caracter legislativ ale Uniunii Europene în vederea examinării lor.

(2) Selecția se face anual, imediat după adoptarea Programului de lucru anual al Comisiei Europene, sau ori de câte ori Uniunea Europeană propune un act legislativ sau un act fără caracter legislativ pe care Camera Deputaților îl consideră relevant pentru a fi supus examinării.

Art. 169. – (1) Comisia pentru afaceri europene face o selecție a propunerilor din Programul de lucru anual al Comisiei Europene, în vederea întocmirii listei de propuneri prioritare, în urma estimării relevanței lor.

(2) Selecția prevăzută la alin. (1) se realizează pe baza consultării prealabile cu comisiile permanente de specialitate și dezbaterii în cadrul Comisiei pentru afaceri europene.

Art. 170. – Comisia pentru afaceri europene centralizează propunerile comisiilor permanente de specialitate, adăugând, dacă este cazul, proiectele de acte normative ale Uniunii Europene pentru care Guvernul României elaborează mandate generale, și transmite Biroului permanent, în vederea aprobării, lista cu propuneri prioritare.

Art. 171. – Comisia pentru afaceri europene poate propune Biroului permanent suplimentarea listei de propuneri prioritare, din proprie inițiativă sau la inițiativa unei alte comisii permanente de specialitate.

C. Examinarea proiectelor de acte legislative și a proiectelor de acte fără caracter legislativ ale Uniunii Europene

Art. 172. – Comisia pentru afaceri europene înaintează periodic Biroului permanent al Camerei Deputaților proiectele de acte legislative și proiectele de acte fără caracter legislativ primite de la Uniunea Europeană, menționându-le pe cele din lista de propuneri prioritare, selectate pentru examinare.

Art. 173. – (1) Biroul permanent al Camerei Deputaților transmite lista cu toate proiectele de acte legislative și proiecte de acte fără caracter legislativ adoptate de Uniunea Europeană tuturor comisiilor permanente de specialitate, precum și Comisiei pentru afaceri europene, menționându-le pe cele selectate și aprobate pentru examinare din punctul de vedere al controlului respectării principiului subsidiarității, respectiv din punctul de vedere al fondului, comisiilor sesizate și termenelor pentru finalizarea examinării.

(2) Orice comisie permanentă de specialitate, alta decât Comisia pentru afaceri europene, poate solicita, cu avizul Comisiei pentru afaceri europene, aprobarea Biroului permanent al Camerei Deputaților pentru examinarea unor proiecte de acte legislative sau fără caracter legislativ selectate pentru examinare, atunci când comisia respectivă nu a fost sesizată.

(3) Orice comisie permanentă de specialitate, alta decât Comisia pentru afaceri europene, poate solicita, cu avizul Comisiei pentru afaceri europene, Biroului permanent al Camerei Deputaților neînceperea examinării pentru proiecte de acte legislative și proiecte de acte fără caracter legislativ pentru care a fost sesizată, prezentând motivarea.

Art. 174. – În cazul în care Biroul permanent al Camerei Deputaților nu se întrunește în termen de 7 zile de la primirea listei prevăzute la art. 172 sau nu ia o decizie în privința acesteia, transmiterea se face de către președintele Camerei Deputaților, cu informarea ulterioară a Biroului permanent.

Art. 175. – (1) Comisiile examinează proiectele de acte ale Uniunii Europene pentru care au fost sesizate prin organizarea de dezbateri, audieri și schimb

de informații, ținând cont de termenele stabilite de către Biroul permanent al Camerei Deputaților.

(2) Comisiile sesizate pot solicita, cu avizul Comisiei pentru afaceri europene, Biroului permanent al Camerei Deputaților schimbarea termenelor inițiale pentru finalizarea proiectului de opinie.

(3) Comisia pentru afaceri europene verifică posibilitățile de modificare a termenului, în funcție de calendarul de adoptare al Uniunii Europene, și informează Biroul permanent.

(4) În cazul aprobării solicitării prevăzute la alin. (2) sunt informate comisiile sesizate cu propunerea respectivă.

Art. 176. – (1) În urma examinării, comisiile permanente de specialitate sesizate, altele decât Comisia pentru afaceri europene, redactează un proiect de opinie care cuprinde observații și recomandări asupra fondului propunerii și, dacă este cazul, asupra respectării principiilor subsidiarității și proporționalității de către un act legislativ al Uniunii Europene, pe care îl transmite Comisiei pentru afaceri europene, nu mai târziu de 5 zile lucrătoare înainte de termenul fixat de Biroul permanent al Camerei Deputaților pentru finalizarea examinării de către Comisia pentru afaceri europene.

(2) În cazul în care se constată nerespectarea principiului subsidiarității de către un act legislativ, proiectul de opinie, cuprinzând observațiile și recomandările privind acest fapt, se transmite de către comisia permanentă la Comisia pentru afaceri europene, dar nu mai târziu de 35 de zile de la primirea scrisorii de sesizare din partea instituțiilor Uniunii Europene.

Art. 177. – În cazul constatării nerespectării principiului subsidiarității de către un proiect legislativ al Uniunii Europene, Comisia pentru afaceri europene asigură transmiterea acestei informații parlamentelor naționale, prin intermediul platformei IPEX, menționându-se că avizul motivat se află în faza de proiect și nu reprezintă un punct de vedere oficial al Camerei Deputaților.

Art. 178. – (1) Comisia pentru afaceri europene, în urma examinării proiectelor de opinii transmise de comisiile permanente de specialitate și a concluziilor rezultate în cadrul propriilor dezbateri, adoptă, după caz, următoarele documente:

a) aviz motivat pentru nerespectarea principiului subsidiarității de către un act legislativ al Uniunii Europene, în care sunt expuse motivele;

b) opinie, care cuprinde observații și recomandări privind opțiunile de politici și recomandări privind completări sau modificări ale unor prevederi, în urma analizei fondului propunerii Uniunii Europene.

(2) Comisia pentru afaceri europene redactează proiectul de hotărâre al Camerei Deputaților de adoptare a avizului motivat și îl transmite Biroului permanent al Camerei Deputaților cel mai târziu în a 42-a zi de la primirea scrisorii de sesizare de la instituțiile Uniunii Europene, în vederea înscrierii pe ordinea de zi a Camerei Deputaților.

(3) Comisia pentru afaceri europene redactează proiectul de hotărâre al Camerei Deputaților de adoptare a opiniei și îl transmite Biroului permanent, fără întârziere, în vederea înscrierii pe ordinea de zi a Camerei Deputaților.

Art. 179. – (1) Proiectul de hotărâre care are ca obiect aprobarea unui aviz motivat prin care se constată încălcarea principiului subsidiarității de către un proiect legislativ al Uniunii Europene ori aprobarea unei opinii se înscrie de către Biroul permanent al Camerei Deputaților pe ordinea de zi a plenului Camerei Deputaților, în vederea adoptării în condițiile prevăzute la art. 166 alin. (3)-(6).

(2) Hotărârea Camerei Deputaților având ca obiect avizul motivat privind încălcarea principiului subsidiarității sau opinia cu observații pe fond se publică pe site-ul Camerei Deputaților și pe platforma IPEX.

Art. 180. – Comisia pentru afaceri europene și comisiile permanente de specialitate sesizate urmăresc întreaga evoluție a procesului de negociere în cadrul instituțiilor Uniunii Europene și documentele succesive care pot fi adoptate în cursul acestui proces.

Art. 181. – (1) În cazul unor evoluții sau modificări semnificative privind un proiect de act legislativ sau un proiect de act fără caracter legislativ, Comisia pentru afaceri europene sau orice comisie permanentă de specialitate sesizată poate solicita Biroului permanent al Camerei Deputaților redeschiderea examinării.

(2) Comisia care solicită redeschiderea examinării înștiințează imediat celelalte comisii sesizate inițial.

Art. 182. – Redeschiderea examinării este aprobată de Biroul permanent al Camerei Deputaților, care inițiază procedura de examinare a fondului conform prevederilor art. 172-179.

SECȚIUNEA a 3-a

Concilierea prevederilor cu conținut divergent din hotărârile celor două Camere

Art. 183. – (1) În situația în care Guvernul României solicită Parlamentului, conform art. 3 alin. (3) din Legea nr. 373/2013, o hotărâre comună pentru concilierea prevederilor cu conținut divergent din hotărâri separate ale Camerelor asupra aceleiași propuneri a Uniunii Europene, Comisia pentru afaceri europene colaborează cu comisia corespondentă de la Senat pentru concilierea punctelor în divergență și transmite Biroului permanent al Camerei Deputaților o opinie pentru modificarea hotărârii în cauză, în sensul celor convenite cu Comisia pentru afaceri europene a Senatului.

(2) Comisia pentru afaceri europene redactează proiectul de hotărâre pentru modificarea hotărârii anterioare a Camerei Deputaților și îl transmite Biroului permanent al Camerei Deputaților.

(3) Biroul permanent al Camerei Deputaților propune înscrierea pe ordinea de zi a plenului a proiectului de hotărâre pentru modificarea hotărârii anterioare a Camerei Deputaților.

(4) Camera Deputaților poate adopta proiectul de hotărâre pentru modificarea hotărârii sale anterioare, iar în acest caz procedura se încheie.

(5) Camera Deputaților poate respinge total sau parțial propunerile de conciliere, situație în care sunt sesizate Birourile permanente ale celor două Camere, în vederea organizării unei dezbateri în plenul Camerelor reunite.

(6) Procedura de la alin. (1) poate fi finalizată și prin modificarea hotărârii inițiale a Senatului, în funcție de cele convenite de comisii.

(7) În cazul în care Comisia pentru afaceri europene și comisia corespondentă de la Senat nu realizează un acord asupra tuturor punctelor în divergență, comisiile sesizează Birourile permanente ale celor două Camere, în vederea organizării unei dezbateri în plenul Camerelor reunite.

(8) Parlamentul adoptă o hotărâre comună pentru concilierea prevederilor cu conținut divergent din hotărâri separate ale celor două Camere asupra aceleiași propuneri a Uniunii Europene.

(9) Hotărârea adoptată se transmite în cel mai scurt timp Guvernului României.

SECȚIUNEA a 4-a

Schimbul de informații și documente între Camera Deputaților și Guvernul României

Art. 184. – (1) Camera Deputaților transmite Guvernului, la inițiativa Comisiei pentru afaceri europene, următoarele documente:

a) lista cu documente prioritare selectate din Programul de lucru anual al Comisiei Europene;

b) notificări în legătură cu declanșarea examinării parlamentare, conform procedurii din prezenta secțiune;

c) notificări în legătură cu redeschiderea examinării parlamentare;

d) hotărâri ale Camerei Deputaților privind avize motivate sau opinii;

e) hotărâri ale Parlamentului asupra prevederilor din hotărâri ale celor două Camere având conținut divergent;

f) documente în legătură cu asigurarea îndeplinirii de către Guvern a obligațiilor sale față de Parlament;

g) documente privind acțiunea în anulare, formulată în fața Curții de Justiție a Uniunii Europene pentru încălcarea principiului subsidiarității;

h) alte informații sau documente privind poziții adoptate de Camera Deputaților față de acțiuni ale Uniunii Europene sau solicitate de către Guvern, în aplicarea Legii nr. 373/2013.

(2) Camera Deputaților primește de la Guvern, din oficiu, sau la cererea inițiată de către Comisia pentru afaceri europene, conform Legii nr. 373/2013, următoarele documente:

a) fișe explicative sau fișe explicative extinse pentru fiecare proiect de act legislativ al Uniunii Europene și informări generale pentru fiecare proiect de act fără caracter legislativ al Uniunii Europene, pentru care s-a declanșat procedura de examinare parlamentară conform procedurii din prezenta secțiune;

b) proiectele de acte legislative și proiectele de acte fără caracter legislativ ale Uniunii Europene, precum și documentele însoțitoare ale acestora care nu au fost deja transmise de către Comisia Europeană;

c) motivări ale susținerii de către Guvern a altei poziții decât cea exprimată în hotărârea Camerei Deputaților;

d) documente în legătură cu asigurarea îndeplinirii de către Guvern a obligațiilor sale față de Parlament;

e) propuneri de mandat pe care delegația României intenționează să le prezinte în cadrul Consiliului European, precum și informări privind rezultatele participării la Consiliul European;

f) rapoarte periodice cu privire la rezultatele participării României la procesul decizional de la nivelul Consiliului Uniunii Europene;

g) rapoarte semestriale privind îndeplinirea obligațiilor de transpunere a dreptului Uniunii Europene în legislația internă;

h) informări privind modificările semnificative ale mandatelor generale sau ale mandatelor pentru proiectele de acte legislative care au făcut obiectul examinării parlamentare;

i) documente privind persoanele nominalizate sau numite de către Guvern pentru funcțiile din cadrul instituțiilor Uniunii Europene;

j) documente privind rezerva de examinare parlamentară;

k) alte informații sau documente solicitate de către Camera Deputaților, în aplicarea Legii nr. 373/2013.

(3) Comisiilor permanente sesizate li se distribuie fișele explicative, informările generale și toate celelalte documente destinate examinării propunerilor Uniunii Europene, transmise de Guvern, alte instituții publice sau organizații ale societății civile.

SECȚIUNEA a 5-a

Verificarea realizării obligațiilor Guvernului

Art. 185. – Realizarea obligațiilor Guvernului privind informarea Camerei Deputaților și preluarea punctelor de vedere ale Camerei Deputaților sau Parlamentului, în mandatul de negociere pentru Consiliul Uniunii Europene, se asigură astfel:

a) Comisia pentru afaceri europene întocmește, ori de câte ori este cazul, note de evaluare a gradului de conformare a Guvernului la obligațiile stabilite de lege;

b) notele de evaluare prevăzute la lit. a) vor identifica documentele și informațiile care lipsesc, calitatea documentelor și a informațiilor, gradul în care au fost preluate în mandatul Guvernului pentru Consiliul Uniunii Europene, punctele de vedere ale Camerei Deputaților, în general, și punctual, referitor la fiecare prevedere din hotărârea Camerei Deputaților sau a Parlamentului;

c) în cazul în care consideră că obligațiile Guvernului nu au fost îndeplinite, Comisia pentru afaceri europene solicită structurii guvernamentale cu atribuții în domeniul afacerilor europene, desemnată de Guvern pentru a gestiona relația cu

Parlamentul, să completeze sau să modifice datele, documentele sau poziția națională de negociere în Consiliu, propusă de Guvern;

d) Comisia pentru afaceri europene sesizează Biroul permanent al Camerei Deputaților în cazul în care consideră că structura guvernamentală cu atribuții în domeniul afacerilor europene, desemnată de Guvern pentru a gestiona relația cu Parlamentul, nu a răspuns solicitării prevăzute la lit. c).

SECȚIUNEA a 6-a

Depunerea unei acțiuni în fața Curții de Justiție a Uniunii Europene

Art. 186. – (1) Comisia pentru afaceri europene sau cel puțin o pătrime din numărul deputaților poate depune la Biroul permanent un proiect de hotărâre a Camerei Deputaților având ca obiect formularea unei acțiuni în fața Curții de Justiție a Uniunii Europene pentru încălcarea principiului subsidiarității de către un act legislativ al Uniunii Europene aflat în vigoare, în temeiul art. 8 din Protocolul nr. 2 privind aplicarea principiilor subsidiarității și proporționalității, anexat TUE și TFUE, și al art. 263 din TFUE.

(2) Hotărârea Camerei Deputaților se adoptă cu votul majorității deputaților prezenți și se comunică imediat Guvernului României, în vederea declanșării procedurii de reprezentare în fața Curții de Justiție a Uniunii Europene.

Art. 187. – În fața Curții de Justiție a Uniunii Europene, Camera Deputaților este reprezentată de un agent special desemnat de plenul Camerei Deputaților la propunerea președintelui Camerei.

Art. 188. – (1) Guvernul nu poate retrage acțiunea în fața Curții de Justiție a Uniunii Europene în numele Camerei Deputaților.

(2) Retragerea acțiunii în fața Curții de Justiție a Uniunii Europene are loc prin hotărâre a Camerei Deputaților adoptată cu votul majorității deputaților prezenți.